

چهارشنبه 14 مرداد 1394 - 19 شوال 1436 - 15 آگوست 2015

با به سلطنت رسیدن مظفرالدین شاه، فساد در دربار و فقر و بی‌عدالتی در جامعه بیداد می‌کرد. در ابتدا کلید حرکت انقلاب مشروطه از اهانت به روحانیان شروع شد.

* 14 مرداد درگذر تاریخ

* صدور فرمان مشروطیت (1285 ش)

اشاره:

با به سلطنت رسیدن مظفرالدین شاه، فساد در دربار و فقر و بی‌عدالتی در جامعه بیداد می‌کرد. در ابتدا کلید حرکت انقلاب مشروطه از اهانت به روحانیان شروع شد. از آن طرف، به دلیل اهانت کارگران بانک روس به قبرستان مسلمانان و اجساد مردگان، مردم به ساختمان در حال احداث بانک روس حمله کردند و آن را ویران ساختند. از سویی جنگ روس و ژاپن باعث شد قیمت قند بالا رود و به این بهانه دولت، دو تن از تجار و از مهم‌ترین بازاریان تهران را به چوب بست. بازار تعطیل شد و مردم و روحانیون جمع شدند و به مسجد آمدند و مساجد به عنوان مهم‌ترین پایگاه‌های انقلابی وارد عمل شدند. در نهایت و پس از طی حوادث فراوان، حرکت مردم با ارشادات و رهبری روحانیت آغاز گردید و برای رسیدن به خواسته‌های خویش که یکی از آنها تأسیس عدالتخانه بود، ادامه مسیر دادند و در این راه، تحصن علما و مردم در صحن حرم حضرت عبدالعظیم در ری و سپس مهاجرت به قم باعث عقب نشینی دستگاه استبداد شد. نهضت به شیراز و تبریز و اصفهان نیز بسط یافت و مظفرالدین شاه که از هیجان مردم به وحشت افتاده و احساس خطر کرده بود، خواهی نخواهی در 14 جمادی الاخر سال 1324 ه.ق. به صدور فرمان مشروطیت و تأسیس مجلس شورای ملی مرکب از برگزیدگان ملت تن داد. با اعطای مشروطیت تحصن روحانیونی که خاک ایران را ترک کرده بودند با استقبال باشکوهی به پایان رسید. هر چند در این میان، عده‌ای آگاهانه و ناآگاهانه با پناه گرفتن در سفارت انگلیس، برای استمرار سلطه غرب در ایران، شرط تحقق نظام مشروطه را به کارگیری قوانین و ارزشهای غربی و آموزه‌ها و دستاوردهای رنسانس اعلام کردند و بر آن پای فشردند. به طوری که حاضر نشدند احکام حیات بخش اسلام و آموزه‌های پیامبر اسلام (ص) و ارزشهای حکومت علوی، معیار و شرط مشروطه باشد. این مبارزه در مرحله بعد منجر به ایجاد نظام مشروطه و تأسیس مجلس شورای ملی گردید و به حکومت استبداد پایان داد. مجلس یکم در 18 شعبان 1324 ه.ق. با حضور شاه در کاخ گلستان گشایش یافت و در آخرین روزهای زندگی مظفرالدین شاه (14 ذی‌قعدة 1324 ه.ق.) پنجاه و یک اصل قانون اساسی به امضای شاه رسید.

* رحلت علامه عارف و حکیم فرزانه «شیخ محمد باقر

الفت اصفهانی» (1343 ش)

اشاره:

علامه شیخ محمدباقر الفت اصفهانی در حدود سال 1261 ش (1301 ق) در خاندان علم و تقوا در اصفهان به دنیا آمد. وی فرزند شیخ محمدتقی نجفی معروف به آقا نجفی اصفهانی، روحانی معروف اصفهانی در عصر قاجار بود. وی در ابتدا در زادگاه خود به کسب علوم اسلامی همت گماشت و در جوانی راهی حوزه علمیه نجف گردید. شیخ محمدباقر در نجف از محضر استادان ناموری همچون میرزای بزرگ شیرازی، آقا ضیاء الدین عراقی، شیخ باقر اصطهباناتی، آخوند خراسانی و شیخ الشریعه اصفهانی استفاده‌های شایانی برد و در انواع معارف اسلامی از قبیل فقه، اصول، فلسفه، حدیث، عرفان و ادب استادی یافت. وی پس از دریافت اجتهاد، در علم تاریخ از سرآمدان عهد خویش گردید و علاوه بر فراگیری ریاضیات قدیم و جدید، در فلسفه، علوم اجتماعی، رجال و فرقه‌شناسی و به ویژه فلسفه تاریخ مهارتی تام پیدا کرد. علامه الفت به زبان و ادب فرانسه تسلط کامل داشت و متون مشکل و کتاب‌های علمی آن زبان را به آسانی به فارسی ترجمه می‌کرد. علامه الفت اصفهانی در اوائل جنبش آزادی‌خواهی به جمع مشروطه خواهان پیوست ولی با بروز نشانه‌های انحراف و بی‌صدافتی متولیان امور، با استقرار مشروطه، خود را کنار کشید. با این حال بعدها از طرف اهالی اصفهان به نمایندگی مجلس شورای ملی انتخاب شد. ایشان دو دوره در مجلس حضور داشت و پس از مدتی که عهده‌دار مستشاری دیوان عالی کشور بود، از امور دولتی کناره‌گیری کرد. الفت اصفهانی علی‌رغم دارا بودن مقام رفیع علمی و استعداد و حافظه‌ای شگرف، مردی فروتن و وارسته بود و خانه او در اصفهان مجمع فضلی شهر بوده است. از این دانشمند گرانمایه آثار متعددی بر جای مانده که ابواب الرؤضات، پرورش استقلال، سفرنامه در

2 جلد و مجمع الاجازات در 2 جلد از آن جمله‌اند. علامه الفت اصفهانی سرانجام در

14 مرداد 1343 ش برابر با 26 ربیع الاول 1384 ق در 82 سالگی جان به جان آفرین تسلیم کرد و در بقعه پدرش در نزدیکی

امامزاده احمد بن علی اصفهان به خاک سپرده شد.

* بر اثر انفجار یک بمب در خیابان شاهرضا عده ای مقتول و مجروح شدند (1351ش)

* بازار کفاش های تهران آتش گرفت (1355ش)
اشاره:

170 مغازه و یک انبار به کلی سوخت و سه نفر هم جان باختند.

* از ساعت 17 الی 19، مراسم سالروز جشن مشروطیت ازسوی شهرداری اصفهان در کاخ چهلستون این شهر برگزار شد (1357ش)

* شهادت دکتر «حسن آیت» نماینده مجلس شورای اسلامی (1360 ش)
اشاره:

شهید دکتر حسن آیت در سال 1317 شمسی در نجف آباد اصفهان دیده به جهان گشود. وی پس از اخذ دیپلم، وارد دانشگاه شد و در رشته‌های ادبیات و روزنامه‌نگاری و حقوق، مدرک کارشناسی و در علوم اجتماعی مدرک کارشناسی ارشد و سپس دکترای

علوم انسانی را دریافت نمود. دکتر آیت در آغاز نهضت اسلامی در ارتباط با چاپ و پخش اعلامیه‌های امام خمینی(ره) دستگیر و زندانی گردید و پس از آزادی از زندان به تدریس در دانشگاه‌های کشور مشغول شد. وی پس از پیروزی انقلاب اسلامی از طرف مردم اصفهان به نمایندگی مجلس خبرگان قانون اساسی و از طرف مردم تهران به نمایندگی نخستین دوره مجلس شورای اسلامی انتخاب شد و در شورای مرکزی حزب جمهوری اسلامی نیز عضویت یافت. شهید دکتر حسن آیت از جمله افرادی بود که در مجلس خبرگان قانون اساسی، برای به تصویب رساندن ماده مربوط به ولایت فقیه، تلاش‌های موثری انجام داد و بعدها علیه بنی‌صدر، رئیس جمهور خائن، افشاگری‌های زیادی نمود. این شهید والامقام سرانجام در 14 مرداد 1360 در تهران، جلوی درب منزل، از سوی منافقان کوردل به درجه شهادت نائل آمد و در بهشت زهرا به خاک سپرده شد.

* رأی اعتماد مجلس
شورای اسلامی به نخست وزیری دکتر باهنر (1360ش)
اشاره:

به دنبال برکناری بنی صدر از مقام ریاست جمهوری و انتخاب شهید رجایی به عنوان رئیس جمهور، بنا به پیشنهاد شهید رجایی، شهید دکتر محمد جواد باهنر به عنوان نخست وزیر به مجلس شورای اسلامی معرفی گردید. فردای آن روز این پیشنهاد در مجلس مطرح شد و روز 14 مرداد 1360، رأی‌گیری برای این منظور صورت گرفت. به این ترتیب شهید حجت الاسلام باهنر با کسب 130 رای از مجموع 168 رای مأخوذه، از مجلس شورای اسلامی رای اعتماد گرفت و پس از چند روز با معرفی اعضای کابینه و تأیید مجلس کار خود را آغاز کرد. همراهی و هماهنگی و همفکری رئیس جمهور و

هیئت دولت و اکثریت مجلس شورای اسلامی، امید به برقراری آرامش و حل و فصل مشکلات و توفیق در مقابله با برنامه‌های استکبار جهانی را در دلها زنده کرد و پس از دوره‌ای یک و نیم ساله درگیری بین

رئیس جمهور سابق با عناصر انقلابی، چشم‌ها به دولت جدید و متحد شهید باهنر دوخته شد. اما کینه‌ورزی دشمنان اسلام و انقلاب اسلامی مانع از ادامه فعالیت این دو یار انقلاب گردید و در حالی که کمتر از دو هفته از آغاز به کار دولت شهید باهنر نمی‌گذشت بر اثر انفجار بمب در دفتر ریاست جمهوری، برادر محمد علی رجایی، رئیس جمهوری و حجت الاسلام دکتر محمد جواد باهنر، نخست وزیر به همراه تعدادی از مسئولان دیگر دولت به فیض شهادت نائل آمدند.

* شهادت «سید حسین حسینی» رهبر شیعیان پاکستان توسط گروهک سپاه صحابه (1367 ش)
اشاره:

شهید سید حسین عارف حسینی در

سال 1322 شمسی در دهکده‌ای در 20 کیلومتری «پاراجنار» در پیشاور پاکستان متولد گردید. بعد از اتمام تحصیلات ابتدایی و متوسطه در موطن خویش، به نجف اشرف عزیمت نموده و تحصیلات علوم دینی خود را آغاز کرد. او از همان آغاز جوانی، مبارزه با ستمگری‌های رژیم بعثی عراق را شروع نمود. سپس به حوزه علمیه قم مهاجرت کرده، ضمن مبارزه با رژیم طاغوتی ایران، دروس حوزوی را دنبال کرد. او پس از 10 سال، در اثر فعالیت‌های سیاسی از ایران اخراج و به موطن خود مهاجرت نمود و در آن جا به تعلیم علوم دینی و الهیات پرداخت. سید عارف حسینی در سال 1357 ش به ریاست نهضت فقه جعفری پاکستان و بعد از مدتی به رهبری شیعیان پاکستان انتخاب گردید. شهید حسینی همچنین به چهار زبان اردو، عربی، پشتو و فارسی به

خوبی تسلط داشت. این روحانی مجاهد سرانجام در 14 مرداد 1367 شمسی برابر با 21 ذی‌حجه 1408 قمری به دست وهابیان متعصب پاکستان در چهل و پنج سالگی به شهادت رسید و شیعیان پاکستان را در ماتم و عزا فرو برد. امام خمینی(ره) در قسمتی از پیام خود در رابطه با شهادت سید عارف حسین حسینی فرمودند: «بزرگترین فرق روحانیت و علمای متعهد با روحانی‌نماها در همین است که علمای مبارز اسلام، همیشه هدف تیرهای زهرآگین جهان‌خواران بوده‌اند».

* شهادت «مصطفی مازح» در راه اعدام سلمان رشدی (1368 ش)
اشاره:

مصطفی مازح جوان انقلابی عضو حزب‌الله لبنان، پس از صدور فرمان تاریخی حضرت امام(ره) مبنی بر اعدام سلمان رشدی، نویسنده کتاب موهن آیات شیطانی، خود را به محل اقامت این نویسنده مرتد در لندن رساند و در حالی که با خود مقادیر زیادی مواد منفجره حمل می‌کرد در ساختمان وی جای گرفت. هرچند در این انفجار به سلمان رشدی آسیبی نرسید و مصطفی به شهادت رسید، ولی پیام رسای امام خمینی(ره) در گوش جهانیان به صدا درآمد که پیروان حضرتش، سلمان رشدی را رها نخواهند کرد.

* 19 شوال در گذر تاریخ

* درگذشت «یعقوب لیث صفاری» فرمانروا و بنیانگذار سلسله ی صفاریان (265 ق)
اشاره:

خصلت های جوان‌مردانه‌ی یعقوب لیث صفار، باعث جذب مردم به سوی وی شد و پس از مدتی، مردم سیستان در جنوب شرقی ایران، او را به امیری برگزیدند. یعقوب لیث پس از چندی، قدرت یافت و با کمک هواداران خود، چندین شهر ایران را تصرف کرد و دولتی منسجم و یکپارچه در ناحیه‌ی سیستان ایجاد نمود. یعقوب در سال 261 ق با سپاهی عظیم عازم فتح بغداد، پایتخت حاکمان عباسی شد ولی از قوای عباسی شکست خورد و عقب نشینی نمود. وی که سلسله‌ی صفاریان را در جنوب شرقی ایران تأسیس کرده بود بعد از این شکست، در حال تجهیز قوای دیگری بود که بیمار شد و پس از چندی درگذشت.

* تولد «ابن منده» محدث و فقیه ایرانی (434 ق)
اشاره:

ابوزکریا یحیی بن عبدالوهاب مشهور به ابن منده، محدث، فقیه و مورخ ایرانی تبار، آخرین فرد از خاندان ابن منده بود. او پس از کسب علوم متداول، از دانشمندان هر دیار و به دست آوردن مهارت در این علوم، به تدریس و تألیف پرداخت. دانشمندان بسیاری در بغداد از محضر درس او استفاده بردند که عبدالقادر گیلانی یکی از آنهاست. از این مورخ ومحدث مسلمان، آثار زیادی بر جای مانده است که از میان آنها می‌توان به کتاب زندگی‌نامه‌ی طبرانی اشاره کرد. ابن منده سرانجام در ذی‌حجه‌ی سال 512 ق در 78 سالگی در اصفهان وفات یافت و در همان شهر به خاک سپرده شد.

* انتشار پول کاغذی در ایران توسط «گیخاتو» فرمانروای مغولی (693 ق)
اشاره:

وقتی که گیخاتوی مغول به فرمانروایی ایران رسید به سبب آن که از مرض شفا یافته بود، فرمان آزاد کردن زندانیان را صادر کرد و از خزانه‌ی مملکت، آنچه که در دستش رسید، در بین تهی‌دستان و درباریان تقسیم نمود. این بخشش‌ها، کشور را به کمبود درآمد و فقر اقتصادی دچار ساخت و خزانه را تهی نمود. در این هنگام وزیر گیخاتو که می‌دانست در چین پول کاغذی رواج دارد، برای جبران کمبود مالی و برگشت طلا و نقره به خزانه، دستور تأسیس چاپخانه‌ای را در تبریز صادر کرد و به رواج نوعی اسکناس که «چاو» نام داشت اقدام کرد. هرچند این پول مورد قبول مردم واقع نشد و آن را معتبر نشمرند، ولی این گام، زمینه‌ای برای به کارگیری پول کاغذی در معاملات روزمره‌ی مردم را فراهم آورد.

* وفات شیخ «محمدغزالی» دانشمند معاصر (1416 ق)
اشاره:

در تاریخ 1334 هـ.ق. در یک خانواده ساده و متدین در روستای «نکلالعنب» واقع در استان بحیره، کودکی دیده به جهان گشود که بعدها به عنوان یکی از متفکرین بزرگ جهان اسلام معروف و مشهور شد. پدرش شیخ احمد السقا که یکی از تجار روستا به شمار می‌آمد و دوستدار رسول صلی‌الله علیه و آله وسلم و آل رسول علیهم‌السلام بود.

قبل از تولد محمد، خوابی شیرین دید که او را به پسری به نام محمد غزالی بشارت دادند. او چقدر از این رویا خوشحال بود و آرزوی تحقق آن را داشت. پس از مدتی خداوند به این انتظار پایان داد و پسری به او عطا کرد. محمد، پس از گذراندن دوران کودکی، برای فراگیری ادبیات عرب و مقدمات علوم اسلامی، وارد مکتب خانه روستا شد. وی در بدو ورود، به حفظ قرآن مشغول و موفق شد در سن ده سالگی کل قرآن را حفظ کند. غزالی بعدها درباره آن روزها می‌گوید:

هنگامی که به حفظ قرآن مشغول بودم، صبحگاهان، هنگام استراحت، پس از نمازهای یومیه، هنگام قدم زدن، قبل از خواب و در تنهایی قرآن را حفظ و مرور می‌کردم. بعدها هم که بازداشت شدم، مرتب قرآن را ختم می‌کردم و در آن تنهایی وحشت‌زا، قرآن انیس و مونس من بود.

محمد، به دلیل مشکلات مالی پدر، دوران کودکی را با سختی گذراند، پدرش احمد، شش فرزند داشت، و نمی‌توانست به آنها به صورت مطلوب، رسیدگی کند، لذا افاق محمد بسیار کوچک و محقر بود، وی شب‌ها روی فرش نازک که بر کف حجره انداخته بودند، می‌خوابید ولی با آن همه سختی و مرارت، تمام هدف او در آن سنین کودکی حفظ قرآن بود.

تحصیل، با هدف کسب مدارج علمی به شدت نهی می‌نمودند، و معتقد بودند که القاب علمی، اخلاص را از بین می‌رود. غزالی با پشتکار و کوشش، پس از چهار سال تحصیل در 1360 هـ. ق. در سن 26 سالگی، موفق شد از دانشگاه الازهر فارغ‌التحصیل شود. همچنین موفق به کسب اجازه دعوت و ارشاد و اجازه تدریس در دانشگاه الازهر گردید.

غزالی در دانشکده اصول دین و مرکز بررسی‌های عربی و اسلامی دانشگاه الازهر مشغول تدریس و فعالیت علمی شد. همچنین سالیانی چند، ریاست شورای معارف اسلامی دانشگاه عبدالقادر را به عهده داشت و به عقیده صاحب‌نظران، اعتبار این دانشگاه در دوره‌های فوق‌لیسانس و دکترای رشته‌های فرهنگ اسلامی، مبانی دین و شریعت اسلام و... بیشتر مرهون کلاس‌های درس غزالی بوده است.

* 5 آگوست درگذر تاریخ

* تولد «هانری موپاسان» نویسنده و رمان‌نویس شهیر فرانسوی (1850م)

* اختراع موتور دیزل توسط «رودلف دیزل» مهندس آلمانی (1895م)

* روز استقلال کشور آفریقایی «بورکینا فاسو» از استعمار فرانسه (1960م)

* امضای قرارداد منع آزمایش‌های هسته‌ای میان آمریکا، شوروی و انگلیس (1963م)